

FKT VARDI

" मेहनत + सातत्य = कार्यक्रम "

Join telegram - @fktvardi

Follow Instagram - @fktvardi

स्पष्टीकरण पेपर क्र. -11

1 स्पष्टीकरण -

+ 2) कतार :-

- पश्चिम आशियातील पहिला फिफा विश्वचषक फुटबॉल स्पर्धा कतार मध्ये माहे - नोव्हेंबर 2022 पासून सुरू होत आहे.
- फिफा विश्वचषक फुटबॉलच्या इतिहासातील ही 22 वी स्पर्धा आहे.
- फिफा विश्वचषक फुटबॉल स्पर्धेत सलामीची लढत 'कतार विरुद्ध इक्वेडोर' या दोन देशात होत आहे.

2 स्पष्टीकरण -

+ 4) भारत जोडो यात्रा :-

- या दौऱ्याचा उद्देश भारताला एकत्र आणणे, देशाला एकत्रितपणे मजबूत करणे हा आहे.
- 7 सप्टेंबर रोजी कन्याकुमारी येथून सुरू झालेली ही यात्रा 12 राज्यांमधून जाणार असून जम्मू-काश्मीरमध्ये समाप्त होणार आहे.
- ही यात्रा 150 दिवसांच्या कालावधीत सुमारे 3,500 किलोमीटरचे अंतर कापणार आहे.
- या यात्रेला समाजातील प्रत्येक घटकाकडून अभूतपूर्व प्रेम आणि पाठिंबा मिळत आहे.
- आज आपल्या देशाचे विभाजन करणाऱ्या आर्थिक, सामाजिक आणि राजकीय प्रश्नाविरुद्ध आवाज उठवण्यासाठी लाखो लोक काँग्रेस नेत्यांसह आंदोलनात सामील झाले आहेत.

- ही यात्रा बेरोजगारी, महागाई, द्रेष, विभाजनाचे राजकारण आणि आपल्या राजकीय व्यवस्थेच्या अति-केंद्रीकरणविरुद्ध जनजागरण करत आहे.
- या ऐतिहासिक चळवळीचा एक भाग होण्यासाठी सर्व स्तरातील लोक एकत्र येत आहेत. हा भारताची एकता, सांस्कृतिक विविधता आणि भारतातील लोकांच्या अविश्वसनीय संयमाचा उत्सव आहे.
- हे सर्व भारतीयांना आमंत्रण आहे, चला एकत्र जाऊया. भारत आपल्या सर्वांचा आहे. 'भारत जोडो यात्रा' आपल्या सर्वांची आहे.

3 स्पष्टीकरण -

+ 1) इलॉन मस्क -

- जगातील सर्वात मोठी सोशल मीडिया कंपन्यांपैकी एक ट्विटरची आता विक्री झाली आहे.
- जगातील सर्वात श्रीमंत व्यक्तींपैकी एक, इलेक्ट्रिक कारचे प्रणेते, सामान्य माणसांना अंतराळात न्यायचे स्वप्न पाहणारे एलॉन मस्क हे आता ट्विटरचे नवे मालक आहेत.
- एलॉन मस्क यांनी ही कंपनी 44 बिलियन डॉलरमध्ये खरेदी केली आहे.
- इलॉन मस्कने अलीकडेच ट्विटरमध्ये 9 टक्के शेअर विकत घेतला होता. पण आता एलॉन मस्कने आता Twitter Inc मध्ये 100% शेअर विकत घेतला आहे.
- त्यांनी ट्विटर कंपनी प्रति शेअर 54.20 डॉलर दराने विकत घेतली.
- गेल्या काही आठवड्यांपासून ट्विटर एलॉन मस्कच्या ऑफरवर विचार करत होते.
- आता बोर्डाचे सहमती दर्शवल्याने कंपनीने ट्विटर विकण्याचा निर्णय घेतला आहे.

4 स्पष्टीकरण -

+ 3) नवी दिल्ली :

- गृह मंत्रालयाने येथे आयोजित केलेल्या दहशतवादाला आर्थिक मदतीस विरोध दर्शवणाऱ्या दहशतवादविरोधी तिसऱ्या आंतरराष्ट्रीय मंत्रिस्तरीय परिषदेत (नो मनी फॉर टेरर-मिनिस्ट्रियल कॉन्फरन्स ऑन काउंटन-टेररिझम फायनान्सिंग) मोदी बोलत होते. यात 70 हून अधिक देश व आंतरराष्ट्रीय संस्थांचे प्रतिनिधी सहभागी झाले आहेत.
- या परिषदेत पाकिस्तान आणि अफगाणिस्तान सहभागी झालेले नाहीत.
- या परिषदेत पाकिस्तान आणि अफगाणिस्तान सहभागी झालेले नाहीत. चीनला निमंत्रण दिले होते मात्र चीन या परिषदेत सहभागी झाला नसल्याचे अधिकाऱ्यांनी सांगितले.

5 स्पष्टीकरण -

+ 2) रवी बापटले :

- स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा संशोधन संस्थेतर्फे देण्यात येणारा पद्मविभूषण गोविंदभाई श्रॉफ स्मृती पुरस्कार सेवालयाचे रवी बापटले यांना जाहीर झाला आहे.
- श्रॉफ यांच्या स्मृतिदिनाच्या पूर्वसंध्येला रविवारी पुरस्कार प्रदान सोहळा होणार आहे. नागेश्वरवाडी येथील स्वामी रामानंद तीर्थ केंद्रातील गोविंदभाई श्रॉफ सभागृहात दुपारी ४.३० वाजता हा सोहळा होईल.
- स्मृतिचिन्ह, शाल-श्रीफळ, २१ हजार रुपये असे पुरस्काराचे स्वरूप आहे. रवी बापटले एचआयव्ही संक्रमित अनाथ मुलांचे आरोग्य, शिक्षण, संगोपनाचे कार्य करतात.

6 स्पष्टीकरण :

+ (4) येरवाडा तुरुंग

- १९९८ मध्ये, प्रसिद्ध समाजसेवक अण्णा हजारे यांना मानहानीचा खटला हरवल्यानंतर येरवाडा तुरुंगात टाकण्यात आले होते

7 स्पष्टीकरण :

+ (3) कोची

- मुंबई - नैसर्गिक बंदर
- मंगळूर - कर्नाटक
- जवाहरलाल नेहरू पोर्ट ट्रस्ट (JNPT) - मुंबई बंदरावरील कमी करण्यासाठी, कराची बंदराला पर्याय.

8 स्पष्टीकरण :

+ (1) बुध

- बुध हा सर्वात लहान ग्रह असून तो सूर्याच्या सर्वात जवळचा ग्रह आहे.

9 स्पष्टीकरण :

+ (1) पं. बंगाल

- तिस्ता नदी - बंगालमध्ये उगम पावते.
- पु. बंगाल व सिक्कीम या राज्यात वाहते. बंगालच्या उपसागराला मिळते.

10 स्पष्टीकरण :

+ (4) आसाम

- बिहूच्या प्रत्येक उत्सवाच्या निमित्ताने होणारे बिहू नृत्य हे उत्सवाचे वैशिष्ट्यपूर्ण अंग मानले जाते. या नृत्यात प्रामुख्याने युवक आणि युवती सहभागी होतात. या नृत्याला बिहू लोकगीतांची जोड दिलेली असते आणि त्यातून प्रेमभावनेचा आशय व्यक्त केला जातो. दैनंदिन आयुष्य, नवीन वर्ष यांच्याशी संबंधित गीतेही गायली जातात. रंगाली बिहू हा सर्जन शक्तीचा उत्सव मानला गेला आहे. त्यामुळे त्यादरम्यान केल्या जाणाऱ्या नृत्यांत ज्ञानेंद्रिये सुखावणाऱ्या अशा काही हालचालींचा समावेश असतो. आग्नेय आशिया आणि चीन मधील "ताई" नृत्यप्रकाराशी या नृत्याचे साधर्म्य असल्याचे काही अभ्यासक नोंदवतात.

11 स्पष्टीकरण :

+ (4) उपजिल्हाधिकारी

- पोलीस पाटीलपदी नियुक्ती होण्यासाठी संबंधित गावातील उमेदवारास प्रधान्य दिले जाते. शेजारच्या गावातील किंवा कमी शैक्षणिक पात्रतेच्या उमेदवाराची पोलीस पाटीलपदी नियुक्ती करण्यासाठी विभागीय आयुक्तांची परवानगी घ्यावी लागते.

12 स्पष्टीकरण :

+ (4) कार्ल मार्क्स

- दास कॅपिटल - कार्ल मार्क्स यांचा ग्रंथ कार्ल मार्क्स हे जगातील विश्वात अर्थतज्ञ होते.

13 स्पष्टीकरण :

+ 1) 21

- कलम 243 (A) अंतर्गत भारतीय राज्यघटनेत ग्रामसभा अशी व्याख्या करण्यात आली आहे.
- ग्रामसभा ही पंचायती राज प्रणालीची प्राथमिक संस्था आहे आणि आतापर्यंतची सर्वात मोठी आहे.
- ग्रामसभा ही मतदारांची सभा आहे. ग्रामपंचायत, ब्लॉक पंचायत आणि जिल्हा परिषद अशा पंचायती राजातील इतर सर्व संस्था निवडलेल्या प्रतिनिधींनी बनवलेल्या आहेत.
- ग्रामसभेने घेतलेले निर्णय इतर कोणत्याही मंडळाद्वारे रद्द केले जाऊ शकत नाहीत. ग्रामसभेचा निर्णय रद्द करण्याची शक्ती केवळ ग्रामसभेवर सभेवर अवलंबून असते.
- आपण ग्रामपंचायतीच्या सभासद किंवा सरपंच पदासाठी उमेदवार असल्यास आपण त्या ग्रामपंचायतीच्या मतदारांमध्ये नोंदणीकृत मतदार असणे आवश्यक आहे आपले वय 21 वर्षपिछा कमी नसावे

14 स्पष्टीकरण :

+ 4) राजकुमारी अमृता कौर

15 ऑगस्ट 1947 रोजी स्थापन झालेल्या जवाहरलाल नेहरूंच्या पहिल्या मंत्रिमंडळात राजकुमारी अमृत कौर या एकमेव महिला कॅबिनेट मंत्री होत्या.

- राजकुमारी अमृत कौर यांनी आरोग्य मंत्रीपद भूषवले आणि स्वतंत्र भारताच्या पहिल्या आणि दुसऱ्या मंत्रिमंडळात 10 वर्षे काम केले.
- आरोग्य मंत्री म्हणून त्यांनी एम्सच्या स्थापनेत महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली आणि 1957 मध्ये अध्यक्ष म्हणून पहिल्या नियामक मंडळाच्या बैठकीचे अध्यक्षपद भूषवले.
- सुचेता कृपलानी या भारताच्या पहिल्या महिला मुख्यमंत्री होत्या, त्यांनी 1963 ते 1967 पर्यंत उत्तर प्रदेश सरकारच्या प्रमुख म्हणून काम केले.
- सरोजिनी नायडू या भारताच्या पहिल्या महिला राज्यपाल झाल्या आणि त्यांनी 1947 ते 1949 पर्यंत आग्रा आणि अवध या संयुक्त प्रांतांच्या राज्यपाल म्हणून काम केले.
- विजया राजे सिंधिया या भारतीय जनता पक्षाच्या सह-संस्थापकपिकी एक होत्या.

15 स्पष्टीकरण :

+ 1) न्या. फातीमा बीबी

फातिमा बीबी या भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या पहिल्या महिला न्यायाधीश होत्या.

- कोणत्याही उच्च न्यायव्यवस्थेत नियुक्त झालेल्या त्या

व्यक्ती	यासाठी/म्हणून ओळखले जातात
विक्रम साराभाई	भारतीय अंतराळ कार्यक्रमाचे जनक
सी.व्ही. रमण	रमण प्रभाव
होमी जहांगीर भाभा	भारतीय अणुकार्यक्रमाचे जनक
एपीजे अब्दुल कलाम	भारताचा मिसाइल मैन

पहिल्या मुस्लिम महिला होत्या.

- 1989 मध्ये त्यांची सर्वोच्च न्यायालयात नियुक्ती झाली.
- न्यायालयातून सेवानिवृत्त झाल्यावर, त्यांनी राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाच्या (NHRC) सदस्या म्हणून आणि नंतर 1997 ते 2001 पर्यंत भारताच्या तामिळनाडू राज्याच्या राज्यपाल म्हणून काम केले.
- तामिळनाडूच्या राज्यपाल या नात्याने त्यांनी राजीव गांधी हत्या प्रकरणातील चार दोषी कैद्यांनी दाखल केलेल्या दयेचे अर्ज फेटाळले.

- कैद्यांनी राज्यपालांकडे दयेचे अर्ज पाठवले होते आणि त्यांना घटनेच्या कलम 161 अंतर्गत (माफी देण्याचा राज्यपालांचा अधिकार) अधिकार वापरण्याची विनंती केली होती.

16 स्पष्टीकरण :

+ (4) 48

- भारताच्या महाराष्ट्र राज्यामध्ये एकूण ४८ लोकसभा व २८८ विधानसभा मतदारसंघ आहेत. प्रत्येक लोकसभा मतदारसंघामध्ये ६ विधानसभा मतदारसंघ समाविष्ट करण्यात आले आहेत.

17 स्पष्टीकरण :

+ (1) अजमल कसाब

- २००८ मध्ये तुरुंगात असलेल्या २६/११ च्या मुंबई दहशतवादी हल्लेखोर अजमल कसाबला २१ नोव्हेंबर २०१२ रोजी येथे फाशी देण्यात आली आणि त्याचे दफन करण्यात आले..

18 स्पष्टीकरण :

+ (3) डॉ. होमी भाभा

- होमी जहांगीर भाभा भाभा यांना 'भारतीय अणुकार्यक्रमाचे जनक' म्हणून ओळखले जाते. ज ते भारतीय अणुभौतिक शास्त्रज्ञ होते ज्यांनी भाभा अणु संशोधन केंद्र आणि टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ फंडामेंटल रिसर्चची स्थापना केली.
- अजित कुमार मोहंती यांची मार्च 2019 मध्ये भाभा अणु संशोधन केंद्र (BARC) चे संचालक म्हणून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी नियुक्ती करण्यात आली.
- ते एक प्रसिद्ध अणुभौतिकशास्त्रज्ञ आहेत. त्यांनी बॉम्बे विद्यापीठातून पीएचडी पदवी मिळवली.
- डॉ. होमी भाभा यांनी जानेवारी 1954 मध्ये अणुऊर्जा प्रतिष्ठान, ट्रॉम्बे (AEET) ची स्थापना केली.
- 1966 मध्ये अणुऊर्जा स्थापनेत ट्रॉम्बेचे नाव बदलून भाभा अणु संशोधन केंद्र (BARC) करण्यात आले.

अतिरिक्त माहिती

19 स्पष्टीकरण :

+ (1) एडिसन

- थोमस अल्वा एडिसन ने ध्वनिमुद्रणाचा आणि ग्रामोफोनचा शोध लावून १४१ वर्षे झाली आहेत. २९ नोव्हेंबर १८७७ याच दिवशीच पेटंट आहे एडिसनचं. ज्यावेळेस त्याने ध्वनिमुद्रण करणा-या आणि ते वाजवणा-याही या उपकरणाचा शोध लावला. त्याला तो 'फोनोग्राम' म्हणत असे.

रोज एक नवीन फ्री पोलीस भरती सराव पेपर

सोडवण्यासाठी fktvardi टेलिग्राम चॅनेल जॉईन करा

टेलिग्राम वर सर्च करा -@fktvardi

आणि जॉईन करा

- खरं तर त्याच्या अगोदर काही वर्षे लिओन स्कॉटने १८५७ ला एक ध्वनिमुद्रण करून दाखवलं होतं...पण त्याला ते पुन्हा वाजवता आलं नव्हतं, म्हणजे 'साऊंड रिप्रोडक्शन' जमलं नव्हतं. ते एडिसनच्या फोनोग्राफने केलं, आणि क्रांती झाली.

20 स्पष्टीकरण :

+ (3) 512

- येरवाडा तुरुंग हे 512 एकरवर पसरलेले आहे .

21 स्पष्टीकरण :

+ (4) वाढ खुंटणे

- फॉस्फरस मानवी शरीरात दुसरा सर्वात विपुल घटक आहे आणि विविध कार्ये करतो. आपल्या आहारातील सूक्ष्म पोषक घटकांच्या कमतरतेमुळे आरोग्यसमस्या येऊ शकतात.
- हा आपल्या शरीरातील काही अणू घटकांचा भाग आहे, जसे की आपले डीएनए, आणि आपल्या शरीरात बनलेल्या अणू उर्जामध्ये देखील समाविष्ट असतो. शरीरामध्ये फॉस्फरस हाडांमध्ये सर्वात जास्त प्रमाणात असतो. उर्वरित सौम्य ऊतकामध्ये वितरित केला जातो. पेशींच्या वाढीसाठी आणि ऊर्जा प्राप्त करण्यासाठी अन्नाचे विघटन करायला शरीरास फॉस्फोरसची आवश्यकता असते. हाडांच्या आरोग्यासाठी पण फॉस्फरस आवश्यक आहे.

22 स्पष्टीकरण :

+ 3) सद्रक्षणाय खलनिग्रहणाय

- “सद्रक्षणाय खलनिग्रहणाय” हे महाराष्ट्र पोलिसांचे ब्रीदवाक्य आहे. याचा अर्थ असा की, महाराष्ट्र पोलीस सज्जनांचे रक्षण करण्यास आणि दुर्जनांवर नियंत्रण ठेवून त्यांचा नायनाट करण्यास कटीबद्ध आहेत.

23 स्पष्टीकरण :

+ 3) मोसाद

- मोसाद ही इस्रायलची गुप्तहेर यंत्रणा आहे. आंतरराष्ट्रीय राजकारणातील शह-काटशह यांना पुरून उरणारी ही मूठभर देशाची चिमूटभर संस्था असली, तरी तिच्या कारवाया जगद्व्यापी आहेत. आजूबाजूला असलेली अरब शत्रुराष्ट्रे व इस्लामी दहशतवादी अशा अनंत अडचणी आणि प्रतिकूल परिस्थिती असूनही मोसादनेच आतापर्यंत आपल्या मातृभूमीला तारले आहे. मोसादच्या कारवायांनी मोठमोठ्या हासतांनाही हिसका दाखवला आहे.

24 स्पष्टीकरण :

+ (1) नामदेव

25 स्पष्टीकरण :

+ (1) क्रांतिसिंह नाना पाटील

- इ.स. १९४२ च्या चळवळीच्या प्रारंभानंतर देशात ठीकठिकाणी शासकीय यंत्रणा मोडून पडल्यावर स्थानिक लोकांनी प्रतीसरकारे स्थापन करून प्रशासनाचे कार्य आपल्या हाती घेतले. इंग्रज सरकारच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या विशिष्ट प्रदेशात भारतीयांनी स्वतःची शासनयंत्रणा निर्माण केली. त्यात प्रामुख्याने बंगालमध्ये मिदनापूर, बिहारमध्ये भागलपूर, ओरिसात बालासुर, आंध्रमध्ये भिमावरम येथे स्थापन झालेल्या प्रतीसरकारांचा उल्लेख करावा लागेल. ही प्रतीसरकारे फार काळ टिकू शकली नाहीत. महाराष्ट्रात सातारा जिल्ह्यात क्रांतीसिंह नाना पाटील यांच्या नेतृत्वाखाली स्थापन झालेले प्रतीसरकार विशेष गाजले. हे प्रतीसरकार दीर्घकाळ अस्तित्वात होते व इंग्रजी सत्तेला शेवटपर्यंत दाद न देणारे हे एकमेव प्रतीसरकार होते. साताराच्या या प्रतीसरकारांचा प्रारंभ मोर्चे व निदर्शनांनी झाला. सरकारने लाठीमार व गोळीबाराचा अवलंब करताच चळवळीने उग्र स्वरूप धारण केले. कार्यकर्त्यांनी भूमिगत होऊन व वेगवेगळ्या गटांचे आयोजन करून शासकीय खजिन्यावर व शस्त्रागारांवर शिस्तबद्ध पद्धतीने हल्ले करण्यास सुरुवात केली. क्रांतीसिंह नाना पाटील हे या गनिमी युद्धाचे मूळ सूत्रधार होते. ब्रिटिशांबरोबरच्या दीर्घकालीन युद्धाची त्यांनी पद्धतशीरपणे तयारी केली. तुरुंगातून निसटून आलेले किसन वीर व वसंतदादा पाटील या गटात सामील झाले. काही काळातच यशवंतराव चव्हाणही या गटाला येऊन मिळाले. सातारा येथे स्थापन झालेले प्रतीसरकार 'पत्रीसरकार' म्हणूनही ओळखले जात होते. नाना पाटील आणि त्यांचे सहकारी जुलमी सावकार, अधिकारी आणि फितुरांना दोन्ही पाय बांधून टाचेवर काठीचे तडाखे मारण्याची कठोर शिक्षा देत असत. या शिक्षेला सामान्य लोक 'पत्री मारणे' म्हणत. त्यावरून या सरकारलाही 'पत्रीसरकार' म्हणून ओळखले जाऊ लागले.

26 स्पष्टीकरण :

+ (2) 34

- मराठीत एकूण ४१ व्यंजने आहेत. ज्याचा उच्चार करतांना जिभेचा कंठ, टाळू, मुर्धा, दात, ओठ, या अवयवांशी स्पर्श होतो त्यांना व्यंजन असे म्हणतात. या ४१ व्यंजनांपैकी ३४ व्यंजनाचे पाच प्रकारात विभाजन केले जाते.

27 स्पष्टीकरण :

+ 1) मिष्ट + अन्न = मिष्टान्न

- येथे पहिल्या शब्दातील शेवटच्या अक्षराचा स्वर चअछ व दुसऱ्या शब्दातील पहिल्या अक्षराचा स्वर घअड यांचा

विचार करून संधी 'मिष्टान्न' अशी होते. दोन्हीही स्वर आल्यामुळे अशा संधीला 'स्वरसंधी' असे म्हणतात.

28 स्पष्टीकरण :

+ (3) न्युनत्व बोधक

○ न्युनत्व बोधक - पण, बाकी, कितु, परी समुच्चय बोधक - व, अन्, आणि, न्, शिवाय विकल्प बोधक - अथवा, वा, की, किंवा, अगर परिणाम बोधक - म्हणून, सबब, याकरिता, तेव्हा, की.

29 स्पष्टीकरण :

+ (4) पुरुषवाचक

○ बोलणारा स्वतःचा उल्लेख करताना स्वतःच्या नामाऐवजी जी सर्वनामांमधी वापरतो, ती पुरुषवाचक नामे असतात. पुरुषवाचक नामाचे प्रकार - 1. प्रथम पुरुषवाचक, 2. द्वितीय पुरुषवाचक, 3. तृतीय पुरुषवाचक

30 स्पष्टीकरण :

+ (3) संयुक्त व सहायक क्रियापद

○ पळत गेली यातील घोलीड हे सहायक क्रियापद होय. पळत गेली हे क्रियापद धातुसाधित व सहायक क्रियापद यांच्या संयोगाने बनले आहे म्हणून अशा क्रियापदाला घंसंयुक्त क्रियापद म्हणतात.

31 स्पष्टीकरण :

+ (4) रुमाल

○ तो रुमाल - पुल्लिंग
○ ती काया - स्त्रीलिंग
○ ती इमारत - स्त्रीलिंग
○ ते पागोटे - नपुसकलिंग

32 स्पष्टीकरण :

+ (4) भाटी

○ बोका (पुल्लिंगी) = भाटी (स्त्रीलिंगी)

33 स्पष्टीकरण :

+ (1) जाऊ

○ जाऊ - एकवचन
○ जाऊ चे अनेकवचन जावा होते.
○ आज्ञा, सभा, दिशा हे शब्द अनेकवचनात व एकवचनात सारखेच असतात.

34 स्पष्टीकरण :

+ (4) वस्तू

○ काही शब्दांचे एकवचनी व अनेक वचनातील रूप सारखेच असते. उदा. - देव, उंदीर, कवी, दिशा, भाषा, पूजा, सभा, विद्या, आज्ञा, इतर.

35 स्पष्टीकरण :

+ (3) सप्तमी

○ सप्तमी विभक्तीचे प्रत्यय = त्, ई, आ
घर + ई = घरी

विभक्ती	एकवचन	अनेकवचन	कारकार्थ
प्रथमा	प्रत्यय नाहीत	प्रत्यय नाहीत	कर्ता
द्वितीया	स, ला, ते	स, ला, ना, ते	कर्म
तृतीया	ने. ए. शी	ने, ही, ई, शी	करण
चतुर्थी	स. ला, ते	स, ला, ना, ते	संप्रदान
पंचमी	ऊन, हून	ऊन, हून	अपादान
षष्ठी	चा, ची, चे	चा, ची, चे	संबंध
सप्तमी	त. ई. आ	त. ई. आ	अधिकरण
संबोधन	-	नो	संबोधन

36 स्पष्टीकरण :

+ (2) झाडाला

○ वरील वाक्यातील झाडाला या शब्दाला विभक्ती प्रत्यय लागला आहे. म्हणून झाडाला या शब्दाचे सामान्यरूप झाडा असे होते.

37 स्पष्टीकरण :

+ (3) अपूर्ण वर्तमानकाळ

○ एखादी क्रिया चालू आहे हे दर्शविण्यासाठी हा काळ वापरतात. या काळाला चालू काळ असेही म्हणतात.

38 स्पष्टीकरण :

+ (3) पोर

○ वेळ हा शब्द दोन लिंगात वापरतात. तो वेळ - ती वेळ, तो बाग (पु.), ती बाग (स्त्री.), ते मुगूस (नपुसकलिंग), तो पोर (पु.), ते पोर (नपुसकलिंग), ती पोर (स्त्री)

39 स्पष्टीकरण :

+ (3) समापन कर्मणी

○ या कर्मणी प्रयोगातून कृती पूर्ण झाल्याचे सुचीत केले जाते. क्रियापद शक्यतो, ऊन/हून + झाला/झाली/झाले प्रकारचे असते. उदा. त्याचा पेरू खाऊन झाला.

40 स्पष्टीकरण :

+ (4) भावे प्रयोग

○ जेव्हा क्रियापदाचे रूप कर्त्याच्या किंवा कर्माच्या लिंगवचनाप्रमाणे बदलत नसून ते नेहमी तृतीयपुरुषी, नपुसकलिंगी, एकवचनी असून स्वतंत्र असते, तेव्हा अशा प्रकारच्या वाक्यरचनेस भावे प्रयोग म्हणतात.

41 स्पष्टीकरण :

+ (3) पापपुण्य

○ ज्या सामासिक शब्दाची दोन्ही पदे महत्त्वाची नसून, त्या दोन पदांशिवाय तिसऱ्याच पदाचा बोध होतो. तसेच हा सामासिक शब्द त्या तिसऱ्या पदाचे विशेषण असतो, त्या सामासिक शब्दास बहुव्रीही समास म्हणतात.

42 स्पष्टीकरण :

+ (4) प्रतिक्षण

प्रतिक्षण याचा विग्रह - प्रत्येक क्षण. प्रतिक्षण हे अव्ययीभाव समासाचे उदाहरण आहे. आ, यथा, प्रति हे संस्कृतमधील उपसर्ग आहेत.

43 स्पष्टीकरण :

+ (3) नानाचा अभिनय स्वाभाविक वाटतो

पर्याय क मध्ये प्रश्नातील कृत्रिम या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द वापरून नाही हा नकारार्थी शब्द काढून टाकला आहे म्हणून ते होकारार्थी वाक्य होते. नकारार्थीचे होकारार्थी करताना वाक्याच्या अर्थात बदल करता येत नाही.

44 स्पष्टीकरण :

+ (2) मिश्र वाक्य

मिश्र वाक्य = एक प्रधान वाक्य व एक किंवा अधिक गौणवाक्य गौणत्वसुचक उभयान्वयी अव्ययांनी जोडून जे एक संमिश्र वाक्य तयार होते. त्यास मिश्र वाक्य म्हणतात.

45 स्पष्टीकरण :

+ (3) दोन

भाषेच्या अलंकाराचे प्रामुख्याने दोन प्रकार -
1. शब्दालंकार 2. अर्थालंकार

46 स्पष्टीकरण :

+ (3) अर्धविराम

उभयान्वयी अव्यव = दोन किंवा अधिक वाक्ये यांना जोडणाऱ्या अविकारी शब्दांना उभयान्वयी अव्यये म्हणतात.

47 स्पष्टीकरण :

(4) तत्सम

राजा, निस्तेज, देवालय, निर्माल्य
मंदिर, देवर्षी, तडिका, अब्ज
गुरु, नैवेद्य, अभिषेक, पुरुष
भगवान, गृह, समर्थन, उत्सव

48 स्पष्टीकरण :

(4) चूर्ण

क्षोद म्हणजेच चूर्ण
किंवा बारीक भुकटी होय.
काया - शरीर, प्रथम पहीला

49 स्पष्टीकरण :

(2) बोधट

तीक्ष्ण - बोधट टणक - टिसूळ
शांती - अशांत जय - पराजय / हार

50 स्पष्टीकरण :

(3) अनुज

अपूर्व = पूर्वी कधीही न झालेला.
अजातशत्रू = ज्यास कोणीही शत्रू नाही असा.
अग्रज = आधी जन्मलेला

51 स्पष्टीकरण :

(2) 7

1 ते 100 या संख्येत 14 च्या पटीत येणाऱ्या 7 संख्या आहेत.

52 स्पष्टीकरण :

(2) $3X - 1$

X ही विषम संख्या आहे. तर X ची किंमत कोणतीही विषम संख्या घेऊन पर्यायामध्ये ती संख्या X च्या जागेवर ठेवून ज्या पर्यायाची किंमत सम संख्या येते तो पर्याय बरोबर असतो.

समजा, $X = 1$

पर्याय :-

$a = 2X + 1 = 2 \times 1 + 1 = 2 + 1 = 3$ (विषम येते)

$b = 3X - 1 = 3 \times 1 - 1 = 3 - 1 = 2$

53 स्पष्टीकरण :

> (1) 9995624

$4563218 + 5432406 = 9995624$

54 स्पष्टीकरण :

> (2) 662 लीटर

हौदात उरनलेले

= ए. पाणी - शेतीसाठी वापरलेले पाणी - गाळलेले पाणी
= $2025 - 1265 = 760 - 98 = 662$ ली.

55 स्पष्टीकरण :

> (2) 3

$3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3$

म्हणजेच $3^5 = 243$

एककस्थानी 3 आहे.

56 स्पष्टीकरण :

> (3) 70

$119 \div 7 = 17$ तर $119000 \div 170 = 11900 / 70$

57 स्पष्टीकरण :

> (1) 712

ज्या संख्येच्या शेवटच्या दोन अंकांना चारने भाग जातो. त्यांना चारने भाग जातो. खालीलपैकी 712 या संख्येच्या शेवटच्या दोन अंकाला म्हणजे 12 ला 4 ने भाग जातो. म्हणून 712 या संख्येला 4 ने भाग जातो.

58 स्पष्टीकरण :

>

भाजक	बाकी	फरक
15	5	10
21	11	10
10	18	10

इथे भाजक व बाकीतील फरक समान येतो.

∴ ती संख्या = ल. सा. वि. - फरक

3	15	21	28
7	5	7	28

	5	1	4
--	---	---	---

ती संख्या = 420 - 10 = 410

59 स्पष्टीकरण :

➤ (2) 16

$$\begin{aligned} & \sqrt{(250 + \sqrt{(33 + \sqrt{9})})} \\ &= \sqrt{(250 + \sqrt{(33 + 3)})} \\ &= \sqrt{(250 + \sqrt{36})} \\ &= \sqrt{(250 + 6)} \\ &= \sqrt{256} \\ &= 16 \end{aligned}$$

60 स्पष्टीकरण :

➤ (1) एकपट

4 चा घन = 64
8 चा वर्ग = 64
दोघांची किंमत सारखीच आहे त्यामुळे एकपट असेल.

61 स्पष्टीकरण :

➤ (1) 241115

$$224 + 193 = 234256 + 6859 = 241115$$

62 स्पष्टीकरण :

➤ (4) 36

$$\begin{aligned} & \sqrt{\frac{9 \times 10^{-3} \times 36 \times 10^{-3} \times 16 \times 10^{-3} \times 8 \times 10^{-2}}{2 \times 10^{-3} \times 8 \times 10^{-4} \times 2 \times 10^{-4}}} \\ &= \sqrt{\frac{9 \times 36^{18} \times 16^8 \times 8 \times 10^{-11}}{2 \times 8 \times 2 \times 10^{-11}}} \\ &= \sqrt{9 \times 8 \times 18} \\ &= \sqrt{9 \times 144} \\ &= 3 \times 12 = 36 \end{aligned}$$

63 स्पष्टीकरण :

➤ (4) 30

$$\begin{aligned} & A \Rightarrow (-), B \Rightarrow (+), C (X), D \Rightarrow (\div) \\ & 27B81DA6 = 27 + 81 \div 9 - 6 \\ &= 27 + 9 - 6 = 30 \end{aligned}$$

64 स्पष्टीकरण :

➤ 1) 37

$$\begin{aligned} & 12\frac{1}{2} + 12\frac{1}{3} + 12\frac{1}{6} \\ &= \frac{25}{2} + \frac{37}{3} + \frac{73}{6} \\ &= (25 + 37 + 73)/6 \\ &= \frac{222}{6} \\ &= \boxed{37} \end{aligned}$$

65 स्पष्टीकरण :

➤ (2) 800

समजा ती संख्या = x मानू

$$X \times \frac{4}{5} - X \times \frac{3}{4} = 40 \Rightarrow \frac{4x}{5} - \frac{3x}{4} = 40$$

$$\Rightarrow \frac{16x - 15x}{20} = 40 \Rightarrow \frac{x}{20} = 40$$

$$\Rightarrow X = 20 \quad 40 \Rightarrow X = 800$$

66 स्पष्टीकरण :

➤ (2) 1.5

$$\begin{aligned} & \frac{0.024 \times 0.125}{0.08 \times 0.025} = \frac{24 \times 125}{80 \times 25} \\ & \frac{3 \times 5}{10} = \frac{15}{10} = 1.5 \end{aligned}$$

67 स्पष्टीकरण :

➤ (4) 50

पाच निकाल बेरीज / 5 = 46

पाच निकाल बेरीज = 230

4 निकाल बेरीज / 4 = 45

4 निकाल बेरीज = 180

पाव्याचे गुण = 230 - 180 = 50 गुण

68 स्पष्टीकरण :

➤ (3) 96

गणित व इंग्रजीचे सरासरी गुण = 81

इंग्रजी व विज्ञानाचे सरासरी गुण = 78

विज्ञान व गणिताचे सरासरी गुण = 93

गणिताचे गुण = गणित व इंग्रजीचे सरासरी गुण + विज्ञान व

गणिताचे सरासरी गुण - इंग्रजी व विज्ञानाचे सरासरी गुण =

$$81 + 93 - 78 = 96$$

69 स्पष्टीकरण :

➤ (1) 700

$$\frac{\text{मिळालेले गुण}}{\text{एकूण गुण}} \times 100 = \%$$

$$\frac{371}{x} \times 100 = 53\%$$

$$\frac{371}{53} \times 100 = x \text{ (एकूण गुण)}$$

$$700 = x \quad \text{एकूण गुण} = 700$$

70 स्पष्टीकरण :

➤ (3) 44%

वर्तुळाचे क्षेत्रफळ = $\pi r^2 = \pi \times r \times r$

त्रिज्या व परीघ यांचे प्रमाण सारखेच असते. परिघ 20% ने

वाढतो म्हणजेच त्रिज्या ही 20% ने वाढते.

समजा मूळचे क्षेत्रफळ = 100 मानू
 \therefore मूळ \times त्रिज्या (r) \times त्रिज्या (r)
 $100 \times \frac{120}{100} \times \frac{120}{100} = 12 \times 12 = 144$
 (100 पेक्षा 44 जास्त) 44% ने वाढ.

71 स्पष्टीकरण :

➤ (3) 5.6 टक्के

20 डझन केळीचे प्रति डझन 375 ने $20 \times 375 =$
 7500 रुपये व 20 डझन म्हणजे $12 \times 20 = 240$ नग
 240 नगाचे 33 प्रती नगाने $33 \times 240 = 7920$ रु.
 होतात.

\therefore होणारा नफा = $7920 - 7500 = 420$ रु.

\therefore आता शेकडा नफा = $\frac{\text{नफा} \times 100}{\text{खरेदी किंमत}}$
 $= \frac{420 \times 100}{7500} = 5.6\%$

72 स्पष्टीकरण :

➤ (4) 1560 रु.

सरळव्याज = $\frac{\text{मुद्दल} \times \text{व्याज} \times \text{कालावधी}}{100}$
 $= \frac{1500 \times 10 \times 146}{100 \times 365} = 60$ सरळव्याज = 60
 (कालावधी दिवसात आहे त्यामुळे 365 ने भाग द्यावा.)
 रास = मुद्दल + व्याज = $1500 + 60 = 1560$ रु.

73 स्पष्टीकरण :

➤ (3) 5.5 %

मुद्दल (P) = 2000 रास (A) = 2226.05
 वर्षे (N) = 2

$A = 2 \left[\frac{100+R}{100} \right]^N$ $222605 = 2000 \left[\frac{100+R}{100} \right]^2$
 $\Rightarrow R = 5.5\%$

74 स्पष्टीकरण :

➤ (4) 256 रु.

सात रुमालांची किंमत 56 रुपये
 एका रुमालांची किंमत $\frac{56}{7} = 8$
 व 32 रुमालांची किंमत = $8 \times 32 = 256$ रु.

75 स्पष्टीकरण :

➤ (2) 24

$\frac{32}{x} = \frac{x}{18} \Rightarrow 32 \times 18 = X \times X$
 $\Rightarrow 256 = X^2 \Rightarrow X = 24$

76 स्पष्टीकरण :

➤ (2) U

A B C D E F G H I J K L M O

1 2 3 4

O च्या पुढे पाच अक्षरे सोडून O P Q R S T U

77 स्पष्टीकरण :

➤ (1) acc

दिलेल्या लयबद्ध अक्षमालिकेत पुढीलप्रमाणे गट तयार होतात.

a b c | b c d | c d e

म्हणून रिकाम्या जागी acc हा अक्षरगट येईल.

78 स्पष्टीकरण :

➤ (3) 47

5 11 20 32 47
 + 6 + 9 + 12 + 15

79 स्पष्टीकरण :

➤ (1) 810 रु.

पहिला क्रमांक = 91235, शेवटचा क्रमांक = 91315
 L एकूण नोटा = शेवटचा क्रमांक - पहिला क्रमांक + 1
 = $91315 - 91235 + 1$
 = 81
 L ए. रक्कम = 81 C 10 = 810 रु.

80 स्पष्टीकरण :

➤ (1) 121517

A C E = 1, 3, 5 :: L O Q : 12 15 17
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
 A B C D E F G H I J K L M
 Z Y X W V U T S R Q P O N
 26 25 24 23 22 21 20 19 18 17 16 15 14

81 स्पष्टीकरण :

➤ (1) गाय

टांग्याला घोडा जुंपतात.
 \therefore घोड्याला गाय म्हटले आहे.

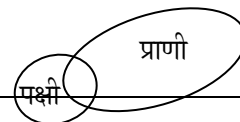
82 स्पष्टीकरण :

➤ (3) LON

पर्यायांचा विचार करता पर्याय क्रं. 1, 2, 4 मध्ये पहिल्या अक्षरानंतर क्रमाने येणारे अक्षर हे त्या गटातील तिसरे अक्षर आहे. जसे AZB मध्ये Z नंतर B येते तर, DWE मध्ये D नंतर E येते GTH मध्ये G नंतर H येते. मात्र पर्याय क्र. 3 मध्ये LON या गटात L नंतर N येते. N च्या ऐवजी M पाहिजे होते. LON हा विसंगत घटक आहे.

83 स्पष्टीकरण :

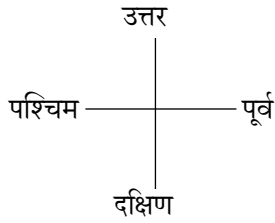
➤

84 स्पष्टीकरण :

➤ (4) उत्तर

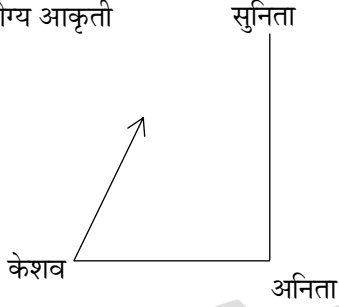
जर एक साधु शिर्षासन न करता उभा आहे व त्याचे तोंड पश्चिमेला असेल तर त्याच्या डाव्या हाताची दिशा दक्षिण असेल. आता त्या साधूचे शिर्षासन केल्यास दक्षिण दिशेच्या विरुद्ध दिशा म्हणजेच उत्तर दिशा त्याच्या डाव्या हाताला असेल.

85 स्पष्टीकरण :

➤ (2) ईशान्य

योग्य आकृती

सुनिताचे घर केशवच्या घराच्या ईशान्येला आहे.

86 स्पष्टीकरण :

➤ (2) बुधवार

जानेवारीतील दिवस + (फेब्रुवारी ते जुलै) चे odd दिवस + ऑगस्ट मधील दिवस = $5 + 13 + 15 = 33$ odd दिवस = $\frac{33}{7}$ शुक्रवार + 5 = बुधवार

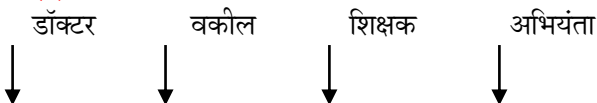
87 स्पष्टीकरण :

➤ (3) 37

अ चे वय ब च्या दुप्पट ब = X अ = X
 $X + 2X = 48$
 $3X = 48$
 $X = \frac{48}{3}$
 $= 16$
 अ = $2 \times 16 = 32 + 5 = 37$

88 स्पष्टीकरण :

➤ (3) वकील

वकील शिक्षक अभियंता डॉक्टर

वकील रोग्यांना वकील तपासेल. कारण डॉक्टरला वकील म्हटले.

89 स्पष्टीकरण :

➤ (4) 135 अंश

1 वाजून 30 मिनिटे \Rightarrow तास 1, मिनिटे = 30

$$\begin{aligned} \text{कोन} &= 30 \times \text{तास} - \frac{11}{2} \times \text{मिनिट} \\ &= 30 \times 1 - \frac{11}{2} \times 30 = 30 - 165 \\ &= -135 = 135 \text{ अंश} \end{aligned}$$

90 स्पष्टीकरण :

➤ (4) 5 तास 15 मि. 36 से.

5.26 तास = 5 तास, 0.2 तास, 0.06 तास

1 तास = 60 मि. 0.2 तास = $0.2 \times 60 = 12$ मि.

1 तास = 3600 से. 0.06 तास

= 0.06×360 से. = 216 से.

216 से. = 3 मि. 36 से.

5.26 तास = 5 तास (12+3) मि., 36 से.

= 5 तास 15 मि. 36 से.

91 स्पष्टीकरण :

➤ (2) 15

एकूण विद्यार्थी = क्रिकेट खेळणारे + फुटबॉल खेळणारे - दोन्ही खेळणारे

$$= 10 + 10 - 5 = 15$$

92 स्पष्टीकरण :

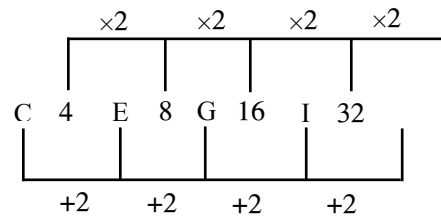
➤ (2) 29

रांगेतील ए. मुले = दोन्ही बाजूच्या क्रमांकांची बेरीज - 1

$$= 15 + 15 - 1 = 29$$

93 स्पष्टीकरण :

➤ (2) K 64

म्हणून इष्ट उत्तर K 64 आहे.

94 स्पष्टीकरण :

➤ (2) प्रकाश

i. प्रकाश H अजय H रमेश

ii. रमेश H विलास H संरेश

i व ii वरून. प्रकाश H अजय H रमेश H विलास H सुरेश प्रकाश सर्वात उंच आहे.

रोज एक नवीन फ्री पोलीस भरती सराव पेपर

सोडवण्यासाठी fktvardi टेलिग्राम चॅनेल जॉईन करा

टेलिग्राम वर सर्च करा -@fktvardi

आणि जॉईन करा

95 स्पष्टीकरण :

➤ (1) M

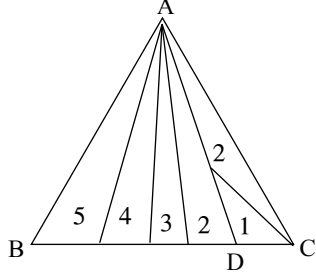
i. $A > B$, ii. $M > A$, iii. $G > M$ iv. Y हा सर्वात उंच
i, ii, iii व iv वरून : $Y > G > M > A > B$
उंचीच्या तुलनेत M मध्यस्थानी असेल.

$$= \frac{n(n-1)}{2} \Rightarrow \frac{n^2-n}{2}$$

$$= \frac{11^2-11}{2} \Rightarrow \frac{121-11}{2} = 55$$

96 स्पष्टीकरण :

➤ (1) 17

मोठ्या त्रिकोणातील एकूण त्रिकोण

$$= 1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$$

लहान त्रिकोणातील (ACD) एकूण त्रिकोण

$$= 1 + 2 = 3$$

$$\therefore \text{एकूण त्रिकोण} = 15 + (3 - 1) = 15 + 2 = 17$$

97 स्पष्टीकरण :

➤ (2) 45

बाजूंच्या संख्यांच्या वर्गमूळांची बेरीज वर्तुळातील संख्या येते.
आकृती 1.

$$\sqrt{25} + \sqrt{169} + \sqrt{144} + \sqrt{36}$$

$$= 5 + 13 + 12 + 6 = 36$$

आकृती 2.

$$\sqrt{4} + \sqrt{16} + \sqrt{9} + \sqrt{1}$$

आकृती 3.

$$\sqrt{100} + \sqrt{81} + \sqrt{144} + \sqrt{196}$$

$$= 10 + 9 + 12 + 14 = 45$$

98 स्पष्टीकरण :

➤ (4) 66

7	28	8
9	?	10
11	66	12

$$7 \times 8 \div 2 = 28$$

$$9 \times 10 \div 2 = 45$$

$$11 \times 12 \div 2 = 66$$

99 स्पष्टीकरण :

➤ (4) 55

एकूण स्पर्धक 11

$$\therefore n = 11$$

आता होणाऱ्या हस्तांदोलनांची संख्या

100 स्पष्टीकरण :

➤ (3) 9

$$1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 8 \ 9$$

$$9 \ 8 \ 7 \ 6 \ 5 \ 4 \ 3 \ 2 \ 1$$

वृक्षांच्या रांगेत एकूण 9 वृक्ष आहेत..

ALL THE BEST